Vlaamse Regering

De viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Begroting en Financiën, Vlaamse Rand, Onroerend Erfgoed en Dierenwelzijn

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Ontwerp van Besluit van de Vlaamse Regering over de voorwaarden voor de aanvoer uit het buitenland van straat- of asielhonden en -katten, bestemd voor adoptie
- Principiële goedkeuring

Samenvatting

In 2022 bracht de Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn een advies uit aangaande de aanvoer van straat- en asielhonden uit het buitenland, die ter adoptie aangeboden worden in Vlaanderen. Uit dit advies blijkt dat deze honden een groter risico op gezondheids- en gedragsproblemen, en dus op welzijnsproblemen, hebben. De Raad adviseerde dan ook om een verbod op de aanvoer van asiel- en straathonden uit het buitenland in te voeren of, indien dit niet mogelijk is, voorwaarden op te leggen aan de betrokken verenigingen die de honden invoeren.

Met dit besluit wordt uitvoering gegeven aan het advies van de Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn. Het besluit legt de regels vast voor de registratie van de betrokken verenigingen, de aanvoer van straat- en asielhonden en -katten uit het buitenland, en de verdere opvolging van de dieren na plaatsing. Alhoewel het advies louter betrekking had op honden, is het de bedoeling om een regelgevend kader te creëren voor de aanvoer van straat- en asielhonden én -katten uit het buitenland aangezien de problematiek voor beide diersoorten gelijkaardig is.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsdomein: Omgeving
Beleidsveld: Dierenwelzijn

Huidig ontwerpbesluit betreft een uitvoering van het advies van de Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn van 29/09/2022 over de invoer van straat- en asielhonden uit het buitenland.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

- Het wetgevingstechnisch en taalkundig advies met nr. 2026/178 werd geformuleerd op 1 juni 2026;
- Het gunstig advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 27 mei 2026. Begrotingsakkoord is niet vereist;

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Naar aanleiding van een toename in straat- en asielhonden uit het buitenland, die aangeboden worden ter adoptie in Vlaanderen, stelde de Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn in 2022 een advies op (Advies_VRvD_invoer_van_straat-_en_asielhonden_Raad_29.09.22_0_kjpskb.pdf). De laatste jaren kent deze activiteit een significante stijging, waarbij vooral het aantal honden afkomstig uit Oost-Europese landen toeneemt.

Uit het advies van de Raad blijkt dat er voor- en tegenstanders zijn van deze aanvoer. De achterliggende motivatie om een straat- of asielhond uit het buitenland te adopteren is vaak vanuit emotionele beweegredenen, zoals de mogelijkheid tot het redden van een dier in nood. De tegenstanders halen aan dat deze dieren vaker kampen met gezondheids- en gedragsproblemen, en dus welzijnsproblemen, onder meer doordat zij niet zijn opgevoed als een gezinshond zoals wij die kennen.

De meerderheid van de leden van de Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn was dan ook van oordeel dat deze aanvoer verboden moet worden, of dat, indien een verbod niet mogelijk is, deze activiteit geregeld moet worden om het welzijn van de betrokken dieren te garanderen. Aangezien een invoerverbod niet mogelijk is binnen het Europese regelgevende kader, worden specifieke regels en voorwaarden vastgelegd. Gelet op de bevoegdheidsverdeling met het federale niveau en de beperkingen die de Animal Health Law oplegt, bevat het voorliggende ontwerp geen verplichte vaccinaties of gezondheidstesten voor de uit het buitenland aangevoerde honden of katten.

Alhoewel het advies louter betrekking had op honden, is het de bedoeling om een regelgevend kader te creëren voor de aanvoer van straat- en asielhonden én katten uit het buitenland aangezien de problematiek voor beide diersoorten gelijkaardig is.

De doelstellingen van dit ontwerpbesluit zijn:

- Het vermijden van nodeloze stress en welzijnsproblemen, door enkel de invoer van sociale dieren, die kunnen leven in gezinsverband, toe te laten;
- Het risico dat de aangevoerde dieren alsnog in een Vlaams asiel zouden terechtkomen maximaal beperken, door een mismatch tussen het geadopteerde dier en de adoptant zo veel mogelijk te voorkomen;
- De invoerende organisaties responsabiliseren, door hen te verplichten een uitgewerkt terugnamebeleid te hebben ingeval het dier ondanks alle voorzorgen toch niet bij de adoptant kan blijven;
- het in kaart brengen van de organisaties die werkzaam zijn in dit domein;
- de succesratio van een betrokken organisatie bij het plaatsen van dieren kunnen nagaan, door het verplichten van adoptiecontracten en een register van teruggebrachte dieren;
- de burger de mogelijkheid geven om na te gaan of een organisatie geregistreerd is.

De doelstellingen beogen een betere organisatie van de aanvoer uit het buitenland van deze adoptiedieren en het maximaliseren van de succesgraad bij het matchen van een dier en een adoptant.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1:
Artikel 1 bepaalt de definitie van de volgende termen gebruikt in het ontwerpbesluit: a) 'asielhond of -kat', b) 'straathond of -kat' en c) vereniging.

Artikel 2:
Artikel 2 bepaalt dat verenigingen die straat- of asielhonden of -katten aanvoeren uit het buitenland voor adoptie in Vlaanderen, zich dienen te registreren bij het departement Omgeving (d.i. de afdeling Dierenwelzijn van het departement Omgeving).

Artikel 3:
Artikel 3 legt de elektronische registratieprocedure vast en vermeldt de gegevens en documenten die hierbij moeten opgegeven en aangeleverd worden. Zo dienen de volgende documenten toegevoegd te worden bij het elektronische formulier: a) de statuten; b) het model van vragenlijst, c) het model van het adoptiecontract, en d) het interne reglement, waarin o.a. is opgenomen op welke wijze een oplossing wordt geboden overeenkomstig artikel 12. Dat wil zeggen dat in het interne reglement opgenomen wordt welke oplossing voorzien wordt indien de adoptant binnen de 6 maand na adoptie niet langer voor het dier kan zorgen. De vereniging kan daarvoor bijvoorbeeld een overeenkomst sluiten met de inrichting van herkomst, maar ook een overeenkomst sluiten met een dierenasiel of met een gastgezin of ook beroep doen op een dierenpension.

De registratie kan door de minister geschrapt worden als de vereniging niet of niet meer voldoet aan de voorwaarden van het ontwerpbesluit. De minister kan eveneens beperkingen opleggen aan de vereniging met betrekking tot de soorten, rassen en het aantal dieren.

Artikel 4:
Artikel 4 bepaalt dat het departement de naam en het ondernemingsnummer van de geregistreerde verenigingen openbaar maakt op zijn website.

Artikel 5:
Artikel 5 heeft betrekking op de administratieve voorwaarden waaraan de vereniging moet voldoen. Het gaat hierbij om de structuur, het maatschappelijk doel, en de verplichting om een intern reglement op te stellen en tevens om voor elk dier een dossier bij te houden.
Tenslotte wordt vereist dat gedurende twee jaar voorafgaand aan de registratie de vereniging of de beheerder ervan geen proces-verbaal ontvangen heeft voor overtredingen van de Vlaamse Codex Dierenwelzijn van 17 mei 2024 of de uitvoeringsbesluiten ervan.

Artikel 6:
Artikel 6 legt vooreerst de minimumleeftijd van de honden en katten voor aanvoer vanuit het buitenland vast en legt tevens een voorwaarde inzake gedrag vast waaraan de dieren dienen te voldoen. Deze laatste voorwaarde dient ervoor te zorgen dat enkel dieren die geschikt zijn als huishond of -kat, worden aangevoerd. Tenslotte wordt bepaald dat een adoptiecontract moet afgesloten worden vooraleer het dier wordt overgebracht vanuit het buitenland.

Artikel 7:
Artikel 7 bepaalt dat het dier wordt overgedragen op een locatie die door de vereniging wordt aangeduid.

Artikel 8:
Artikel 8 bevat voorwaarden die ervoor moeten zorgen dat een zo goed mogelijke match tussen dier en adoptant wordt verzekerd.

Artikel 9:
Artikel 9 verplicht het opmaken van een adoptiecontract waarvan de bijlage bij het besluit de gegevens vastlegt die hierin opgenomen moeten worden.

Daarnaast wordt bepaald dat de adoptant schriftelijke of digitale richtlijnen moet ontvangen i.v.m. de verdere verzorging van het dier en de gewenning aan zijn nieuwe omgeving.

Artikel 10:
Artikel 10 regelt de registratie van de betrokken dieren.

Artikel 11:
Artikel 11 verplicht de vereniging om na de adoptie bereikbaar te zijn voor de adoptant. Dit is nodig met het oog op het verder begeleiden van de adoptant.

Artikel 12 + 13:
Artikel 12 verplicht de vereniging om een oplossing te voorzien indien de adoptant binnen de 6 maand na adoptie niet langer voor het dier kan zorgen.

Artikel 13 bepaalt dat een register van deze dieren moet bijgehouden worden.

Artikel 14:
Artikel 14 wijzigt het zogenaamde Kennelbesluit (oftewel het Koninklijk Besluit van 27 april 2007 houdende erkenningsvoorwaarden voor inrichtingen voor dieren en de voorwaarden inzake de verhandeling van dieren), teneinde het eveneens voor erkende dierenasielen mogelijk te maken om zich te laten registreren conform voorliggend ontwerpbesluit..

Artikel 15:
Artikel 15 regelt de datum van inwerkingtreding.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Dit voorstel heeft geen weerslag op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap.

Het (gunstig) advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 27 mei 2026. Aangezien er geen budgettaire weerslag is, is er geen begrotingsakkoord nodig.

B. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeelsbestand en op het personeelsbudget, zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor het algemeen beleid inzake personeel en organisatieontwikkeling, niet vereist is.

C. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het ontwerp van besluit heeft geen weerslag op de lokale en provinciale besturen.

4. VERDER TRAJECT

Het ontwerp van besluit zal na principiële goedkeuring voor advies voorgelegd worden aan de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens en aan de Raad van State.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° haar principiële goedkeuring te hechten aan het bijgaand ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering over de voorwaarden voor de aanvoer uit het buitenland van straat- of asielhonden en -katten, bestemd voor adoptie;

2° de Vlaamse minister van Begroting en Financiën, Vlaamse Rand, Onroerend Erfgoed en Dierenwelzijn:

- te gelasten over voornoemd ontwerp van besluit het advies in te winnen van de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens (VTC) met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen,
- te machtigen te beoordelen of voornoemde advies aanleiding kan geven tot aanpassing van de heden door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurde tekst,
- te gelasten over voornoemd ontwerp van besluit het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen, zoals bepaald in artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State als de Vlaamse minister oordeelt dat voornoemde advies geen aanleiding geeft tot aanpassing van de heden door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurde tekst.

De Vlaamse minister van Begroting en Financiën, Vlaamse Rand, Onroerend Erfgoed en Dierenwelzijn

Ben WEYTS